

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (četvrto prošireno vijeće)

13. prosinca 2016.¹

„Tržišno natjecanje – Europsko tržište standardnih kataloških omotnica i posebnih ispisanih omotnica – Odluka kojom se utvrđuje povreda članka 101. UFEU-a – Usklađivanje prodajnih cijena i podjela kupaca – Postupak nagodbe – Novčane kazne – Osnovni iznos – Iznimna prilagodba – Granica od 10 % ukupnog prihoda – Članak 23. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 1/2003 – Obveza obrazlaganja – Jednako postupanje“

U predmetu T-95/15,

Printeos, SA, sa sjedištem u Alcalá de Henares (Španjolska),

Tompla Sobre Exprés, SL, sa sjedištem u Alcalá de Henares,

Tompla Scandinavia AB, sa sjedištem u Stockholmu (Švedska),

Tompla France SARL, sa sjedištem u Fleury-Mérogis (Francuska),

Tompla Druckerzeugnisse Vertriebs GmbH, sa sjedištem u Leonbergu (Njemačka),

koje zastupaju H. Brokelmann i P. Martínez-Lage Sobredo, *avocats*,

tužitelji,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju F. Castilla Contreras, F. Jimeno Fernández i C. Urraca Caviedes, u svojstvu agenata,

tuženik,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a kojim se, kao glavni zahtjev, zahtijeva djelomično poništenje Odluke Komisije C(2014) 9295 *final* od 10. prosinca 2014. o postupku primjene članka [101. UFEU-a] i članka 53. Sporazuma o EGP-u (AT.39780 – Omotnice) i, kao podredni zahtjev, smanjenje iznosa novčane kazne izrečene tužiteljima,

OPĆI SUD (četvrto prošireno vijeće),

u sastavu: M. Prek, predsjednik, I. Labucka, J. Schwarcz, V. Tomljenović i V. Kreuschitz (izvjestitelj), suci,

tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

¹ — Jezik postupka: španjolski

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 4. srpnja 2016.,
donosi sljedeću

Presudu

Činjenice iz kojih proizlazi spor

- 1 Svojom Odlukom C(2014) 9295 *final* od 10. prosinca 2014. o postupku primjene članka 101. [UFEU-a] i članka 53. Sporazuma o EGP-u (AT.39780 – Omotnice) (u daljnjem tekstu: pobijana odluka) Europska komisija utvrdila je da su, među ostalim, tužitelji Printeos SA, Tompla Sobre Exprés SL, Tompla Scandinavia AB, Tompla France SARL i Tompla Druckerzeugnisse Vertriebs GmbH povrijedili članak 101. UFEU-a i članak 53. Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru (EGP) sudjelujući u razdoblju od 8. listopada 2003. do 22. travnja 2008. u zabranjenom sporazumu sklopljenom i provedenom na europskom tržištu standardnih kataloških omotnica i posebnih ispisanih kuverti, uključujući u Danskoj, Njemačkoj, Francuskoj, Švedskoj, Ujedinjenoj Kraljevini i Norveškoj. Taj je zabranjeni sporazum imao za cilj usklađivanje prodajnih cijena, podjelu kupaca i razmjenu osjetljivih poslovnih informacija. Uz tužitelje zabranjeni sporazum uključivao je i sudjelovanje grupe Bong (u daljnjem tekstu: Bong), grupe GPV France SAS and Heritage Envelopes Ltd (u daljnjem tekstu: GPV), grupe Holdham SA (u daljnjem tekstu: Hamelin) i grupe Mayer-Kuvert (u daljnjem tekstu: Mayer-Kuvert), koje su također adresati pobijane odluke.
- 2 Pobijana odluka donesena je u okviru postupka nagodbe na temelju članka 10.a Uredbe Komisije (EZ) br. 773/2004 od 7. travnja 2004. o postupcima koje Komisija vodi na temelju članaka [101. i 102. UFEU-a] (SL 2004., L 123, str. 18.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 1., str. 298.) i Obavijesti Komisije o postupcima nagodbe pokrenutima radi donošenja odluka na temelju članka 7. i 23. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 u predmetima o zabranjenim sporazumima (SL 2008., C 167, str. 1.; u daljnjem tekstu: Obavijest o nagodbi).
- 3 S obzirom na utvrđenu povredu (članak 1. stavak 5. pobijane odluke) Komisija je tužiteljima izrekla, zajedno i solidarno, novčanu kaznu u iznosu od 4 729 000 eura (članak 2. stavak 1. točka (e) pobijane odluke).
- 4 Upravni postupak koji je doveo do donošenja pobijane odluke pokrenula je Komisija na vlastitu inicijativu, na temelju informacija i dokumenata koje je prosljedio doušnik. Dana 14. rujna 2010. provela je provjere u skladu s člankom 20. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima [101. UFEU-a] i [102. UFEU-a] (SL 2003., L 1, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 1., str. 165.) u prostorima tužiteljâ i drugih društava uključenih u zabranjeni sporazum u Danskoj, Španjolskoj, Francuskoj i Švedskoj. Druge provjere provedene su 1. listopada 2010. i 31. siječnja 2011. u Njemačkoj (uvodna izjava 16. pobijane odluke).
- 5 Tužitelji su 22. listopada 2010. Komisiji podnijeli zahtjev za primjenu pokajničkog programa na temelju Obavijesti Komisije o oslobađanju od kazni i smanjenju kazni u slučajevima kartela (SL 2006., C 298, str. 17.; SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 4., str. 62.; u daljnjem tekstu: Obavijest o suradnji) (uvodna izjava 17. pobijane odluke) kao i analogan zahtjev pred Comisión Nacional de la Competencia, kasnije preimenovan u Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (Tijelo nadležno za tržišno natjecanje, Španjolska, u daljnjem tekstu: CNC).
- 6 CNC je 15. ožujka 2011. pokrenuo postupak radi istrage postojanja povrede članka 101. UFEU-a i analognih španjolskih pravila o tržišnom natjecanju koju je počinilo, među ostalim, društvo Tompla Sobre Exprés, uključujući njegova španjolska društva kćeri, samo na tržištu papirnatih omotnica u

Španjolskoj (predmet S/0316/10, Sobres de papel (papirnat omotnice)). Taj je postupak doveo do toga da je CNC 25. ožujka 2013. donio odluku kojom se tim društvima izriče ukupna novčana kazna u iznosu od 10 141 530 eura zbog njihova sudjelovanja na španjolskom tržištu, tijekom razdoblja od 1977. do 2010., u zabranjenim sporazumima koji su imali za cilj određivanje cijena i podjelu poziva na dostavu ponuda koje je izdavala španjolska uprava, a koji su se odnosili na isporuku prethodno ispisanih omotnica za izbore i referendum na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini, podjelu ponude prethodno ispisanih omotnica za komercijalnu upotrebu za velike klijente, određivanja cijena neispisanih omotnica i ograničenje tehnologija.

- 7 Budući da su sve stranke na koje se to odnosi izrazile svoj interes za sudjelovanje u raspravama o nagodbi, Komisija je 10. prosinca 2013. pokrenula postupak predviđen člankom 10.a Uredbe br. 773/2004, u okviru kojeg je održala bilateralne sastanke sa svakom od stranaka (uvodne izjave 19. i 20. pobijane odluke).
- 8 Na sastanku od 21. siječnja 2014. Komisija je tužiteljima predstavila sveobuhvatni pregled zabranjenog sporazuma, uključujući svoju analizu dokaza kojima je raspolagala.
- 9 Tužitelji su 24. veljače 2014. dostavili neformalni dokument, tzv. „non paper“, u kojem su zatražili da Komisija prilikom određivanja iznosa novčane kazne uzme u obzir, kao prvo, novčanu kaznu koju je izrekao CNC jer je ta novčana kazna već sama za sebe iznosila 10 % njihova ukupnog prihoda u 2012., kao drugo, činjenicu da su oni činili grupu „monoproizvođača“ (tj. namijenjenu proizvodnji jednog jedinog proizvoda) i, kao treće, točku 37. Smjernica o metodi za utvrđivanje kazni koje se propisuju u skladu s člankom 23. stavkom 2. točkom (a) Uredbe br. 1/2003 (SL 2006., C 210, str. 2.; SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 4., str. 58.; u daljnjem tekstu: Smjernice), koja Komisiji omogućuje, s obzirom na pojedinosti danog slučaja, odstupanje od opće metodologije za utvrđivanje kazni ili od ograničenja navedenih u točki 21. tih smjernica.
- 10 Umjesto drugog sastanka, uz suglasnost tužiteljâ, Komisija je elektroničkom poštom od 17. lipnja 2014. predstavila sveobuhvatan prikaz bitnih parametara koje treba uzeti u obzir prilikom određivanja iznosa planirane novčane kazne, poput vrijednosti prodaja koje su tužitelji ostvarili u 2007., tj. 143 316 000 eura, i njihov prihod u 2013., tj. [povjerljivo]² eura te trajanje njihova sudjelovanja u povredi itd. Tužitelji su odgovorili elektroničkom poštom od 18. lipnja 2014. potvrđujući vrijednost prodaja i prihod koje je navela Komisija i navodeći da u tom smislu nemaju bitnih očitovanja.
- 11 Na sastanku od 24. listopada 2014. Komisija je obavijestila tužitelje o metodama i parametrima za izračun iznosa novčane kazne, tj., kao prvo, o udjelu (15 %) vrijednosti prodaja (143 316 000 eura u 2007.) koji je upotrijebljen za određivanje osnovnog iznosa kazne, kao drugo, o trajanju povrede tužiteljâ (četiri godine i šest mjeseci), kao treće, o dodatnom iznosu od 15 %, kao četvrto, o nepostojanju olakotnih ili otegotnih okolnosti, kao peto, o neprimjeni multiplikatora, kao šesto, o najvećoj dopuštenoj kazni od [povjerljivo] eura (10 % ukupnog prihoda tužiteljâ u 2013.), kao sedmo, o iznimnom smanjenju iznosa kazne na temelju točke 37. Smjernica zbog posebnih okolnosti slučaja, uključujući činjenicu da su osnovni iznosi svih stranaka zabranjenog sporazuma prelazili granicu od 10 % predviđenu člankom 23. stavkom 2. Uredbe br. 1/2003, kao osmo, o dodatnom smanjenju zbog svojstva „monoproizvođača“ grupe tužiteljâ, kao deveto o nemogućnosti odobravanja smanjenja zbog postojanja kazne koju je izrekao CNC jer je zabranjeni sporazum na koji se odnosila potonja kazna različit od onoga koji je istraživala Komisija i morao se sankcionirati neovisno i u skladu s primjenjivim pravilima, koja se razlikuju od onih koje je primijenila Komisija, kao deseto, o planiranom smanjenju od 50 % u skladu s točkama 24. i 25. Obavijesti o suradnji, kao jedanaesto, o planiranom smanjenju od 10 % u skladu s točkom 32. Obavijesti o nagodbi i, naposljetku, o rasponu iznosa kazne od 4 610 000 do 4 848 000 eura, čiji su najveći iznos tužitelji morali prihvatiti u svojem prijedlogu nagodbe.

2 — Povjerljivi podaci su izostavljeni

- 12 Tužitelji su 7. studenoga 2014. podnijeli svoj prijedlog nagodbe prihvativši vrijednost prodaja i prihod koji je navela Komisija te najveći iznos kazne od 4 848 000 eura.
- 13 Komisija je 18. studenoga 2014. donijela obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku.
- 14 Tužitelji su 20. studenoga 2014. potvrdili, u skladu s točkom 26. Obavijesti o nagodbi, da obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku odgovara sadržaju njihova prijedloga nagodbe i da se i dalje obvezuju slijediti postupak nagodbe.
- 15 U pobijanoj odluci, u pogledu izračuna izrečenih kazni, Komisija je utvrdila osnovni iznos svakog uključenog društva na koje se to odnosi na način kako je to sažeto u sljedećoj tablici (uvodne izjave 71. do 84. pobijane odluke):

Trgovačko društvo	Vrijednost prodaja EUR	Koeficijent ozbiljnosti povrede	Trajanje	Dodatni iznos	Osnovni iznos EUR
Bong	140 000 000	15 %	4,5	15 %	115 500 000
[...] GPV	125 086 629	15 %	4,5	15 %	103 196 000
Hamelin	185 521 000	15 %	4,416	15 %	150 717 000
Mayer-Kuvert	70 023 181	15 %	4,5	15 %	57 769 000
Printeos [...]	143 316 000	15 %	4,5	15 %	118 235 000

- 16 Nadalje, u uvodnim izjavama 85. do 87. pobijane odluke Komisija je smatrala da nije potrebno prilagoditi osnovne iznose na temelju točaka 28. i 29. Smjernica, osim u slučaju društva Mayer-Kuvert, na koje je trebalo primijeniti smanjenje od 10 % zbog njegova ograničenog sudjelovanja u povredi.
- 17 Pod naslovom „Prilagodba osnovnih iznosa“ Komisija je navela da su, s obzirom na to da su se prodaje većine predmetnih stranaka obavljale na jednom jedinom tržištu, na kojem su one sudjelovale u zabranjenom sporazumu tijekom nekoliko godina, u praksi svi iznosi kazni mogli dosegnuti granicu od 10 % ukupnog prihoda i da je primjena te granice više pravilo nego iznimka (uvodna izjava 88. pobijane odluke). U tom smislu Komisija je podsjetila na sudsku praksu Općeg suda koji je primijetio da takav pristup može dovesti do sumnji s obzirom na načelo prema kojem kazna mora imati neposrednu vezu s povredom i s njezinim autorom jer u određenim okolnostima može dovesti do situacije u kojoj se svako razlikovanje ovisno o ozbiljnosti povrede ili o olakotnim okolnostima više ne može odraziti na iznos kazne (presuda od 16. lipnja 2011., Putters International/Komisija, T-211/08, EU:T:2011:289, t. 75.). Uzimajući u obzir posebne okolnosti ovog slučaja, Komisija je smatrala prikladnim upotrijebiti svoju diskrecijsku ovlast i primijeniti točku 37. Smjernica koja joj dopušta odstupanje od metodologije iz Smjernica (uvodne izjave 89. i 90. pobijane odluke).
- 18 Uvodne izjave 91. i 92. pobijane odluke glase kako slijedi:
- „(91) U ovom slučaju osnovni iznos prilagođava se na način koji uzima u obzir udio vrijednosti prodaja kartelnog proizvoda u ukupnom prihodu kao i razlike među strankama ovisno o njihovu osobnom sudjelovanju u povredi. Ukupno gledano, kazne će se odrediti na razini koja je proporcionalna povredi i koja proizvodi dovoljno odvraćajući učinak.
- (92) Posljedično, primijenit će se smanjenje izračunane kazne za sve stranke. U posebnim okolnostima ovog slučaja i s obzirom na činjenicu da su sve stranke bile uključene, u različitoj, ali znatnoj mjeri, u prodaji standardnih kataloških omotnica i posebnih ispisanih omotnica, predlaže se

smanjenje od [povjerljivo] % za kaznu koju treba izreći za povredu društva GPV, [povjerljivo] % za društvo Tompla, [povjerljivo] % za društva Bong i Mayer-Kuvert te [povjerljivo] % za društvo Hamelin.

- 19 Rezultat te prilagodbe osnovnih iznosa može se sažeti na sljedeći način (vidjeti također tablicu u uvodnoj izjavi 93. pobijane odluke):

Trgovačko društvo	Osnovni iznos prije prilagodbe EUR	Smanjenje %	Osnovni iznos nakon prilagodbe EUR
Bong	115 500 500	[povjerljivo]	[povjerljivo]
GPV	103 196 000	[povjerljivo]	[povjerljivo]
Hamelin	150 717 000	[povjerljivo]	[povjerljivo]
Mayer-Kuvert	57 769 000	[povjerljivo]	[povjerljivo]
Printeos	118 235 000	[povjerljivo]	[povjerljivo]

- 20 Nadalje, Komisija je tužiteljima odobrila dodatna smanjenja iznosa kazne za 50 % na temelju Obavijesti o suradnji i za 10 % na temelju točke 32. Obavijesti o nagodbi (uvodne izjave 99., 102. i 103. pobijane odluke), zakonitost kojih se ne osporava u okviru ovog postupka. Na temelju odgovarajućih relevantnih pravila, društvima Hamelin i Mayer-Kuvert odobreno je smanjenje iznosa njihovih kazni, redom, za 25 % i 10 % (suradnja) i za 10 % (nagodba) (uvodne izjave 100. do 103. pobijane odluke).
- 21 Naposljetku, iz uvodnih izjava 104. do 108. pobijane odluke, pod naslovom „Mogućnost plaćanja“, proizlazi da je Komisija nakon potkrijepljenih zahtjeva koje su podnijela društva [povjerljivo] i [povjerljivo] u skladu s točkom 35. Smjernica smanjila iznose njihovih kazni na [povjerljivo] i na [povjerljivo] eura. Tužitelji nisu podnijeli analogan zahtjev Komisiji niti su dobili smanjenje na temelju te točke.

Postupak i zahtjevi stranaka

- 22 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 20. veljače 2015. tužitelji su pokrenuli ovaj postupak.
- 23 Na prijedlog četvrtog vijeća Opći je sud odlučio, u skladu s člankom 28. svojeg Poslovnika, uputiti predmet proširenom sastavu.
- 24 Na prijedlog suca izvjestitelja Opći sud (četvrto prošireno vijeće) odlučio je otvoriti usmeni dio postupka i u okviru mjera upravljanja postupkom iz članka 89. Poslovnika postavio strankama pisana pitanja o povjerljivom postupanju u odnosu na javnost s određenim podacima navedenima u izvještaju za raspravu. Stranke su na ta pitanja odgovorile u za to dodijeljenom roku.
- 25 Opći sud saslušao je na raspravi od 4. srpnja 2016. izlaganja stranaka i njihove odgovore na njegova usmeno postavljena pitanja.
- 26 Tužitelji od Općeg suda zahtijevaju da:
- poništi članak 2. stavak 1. točku (e) pobijane odluke;
 - podredno, najprije, odredi iznos kazne koja im je izrečena na razinu za barem 55 % manju od granice od 10 % predviđene člankom 23. stavkom 2. Uredbe br. 1/2003 ili, u nedostatku toga, na postotak koji Opći sud ocijeni prikladnim za ponovnu uspostavu njegove ravnoteže u odnosu na

iznose kazni izrečene društvima Bong i Hamelin i, zatim, usto smanji taj iznos za barem 33 % ili, u nedostatku toga, na postotak koji Opći sud ocijeni prikladnim radi uzimanja u obzir kazne koju je CNC izrekao u svojoj odluci od 25. ožujka 2013.

— naloži Komisiji snošenje troškova.

27 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

- proglasi treći tužbeni razlog nedopuštenim;
- u svakom slučaju, odbije tužbu u cijelosti kao neosnovanu;
- u svakom slučaju, naloži tužiteljima snošenje troškova.

Pravo

Predmet tužbe i sažetak tužbenih razloga

- 28 Tužitelji navode da ne žele osporiti ni svoje sudjelovanje u povredi iz članka 1. pobijane odluke ni činjenice koje čine tu povredu ni njihovu pravnu kvalifikaciju. Oni samo zahtijevaju poništenje članka 2. stavka 1. točke (e) pobijane odluke u dijelu u kojem im on izriče kaznu, pri čemu oni osporavaju njezin iznos kakav je utvrđen prije smanjenja na temelju obavijesti o suradnji i nagodbi.
- 29 Prvim tužbenim razlogom tužitelji prigovaraju Komisiji da je povrijedila svoju obvezu obrazlaganja u pogledu prilagodbe osnovnog iznosa kazni na temelju točke 37. Smjernica i konkretnog postotka smanjenja primijenjenog na svako društvo te u replici da je zlouporabila ovlasti.
- 30 Svojim drugim tužbenim razlogom tužitelji ističu povredu načela jednakog postupanja počinjenu na njihovu štetu u okviru iznimne prilagodbe osnovnog iznosa kazni na temelju točke 37. Smjernica.
- 31 Svojim trećim tužbenim razlogom tužitelji tvrde da je Komisija povrijedila načela proporcionalnosti i nediskriminacije u okviru određivanja iznosa kazne ne uzevši u obzir kaznu koju im je izrekao CNC.

Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja u pogledu prilagodbe osnovnog iznosa kazni na temelju točke 37. Smjernica i konkretnog postotka smanjenja primijenjenog na svako društvo te na zlouporabi ovlasti

Argumenti stranaka

- 32 Prema mišljenju tužiteljâ, u uvodnim izjavama 88. i 92. pobijane odluke pravno nisu dovoljno navedeni konkretni razlozi koji su naveli Komisiju da odluči iznimno prilagoditi, na temelju točke 37. Smjernica, osnovne iznose kazni izrečenih društvima o kojima je riječ i na njih u tom kontekstu primijeniti različite stope smanjenja, tj. 85 %, 88 %, 90 % i 98 %. Konkretno, nije moguće razumjeti zbog čega je Komisija društvu Hamelin odobrila smanjenje za [povjerljivo] %. Ta nedovoljnost obrazloženja tim je ozbiljnija i, obratno, obveza obrazlaganja tim je veća jer je u ovom slučaju Komisija odstupila od opće metodologije predviđene za određivanje kazni na temelju Smjernica. Tužitelji u replici u biti navode da je Komisija tek u odgovoru na tužbu prvi put objasnila stvarne razloge te prilagodbe osnovnih iznosa kazni. Međutim, to zakašnjelo objašnjenje ne može popraviti nedovoljnost obrazloženja kojom je zahvaćena pobijana odluka, nego pokazuje da je tom prilagodbom Komisija također zlouporabila ovlasti. Tako je u točkama 28., 64. i 65. odgovora na tužbu Komisija navela da iako društvo Hamelin nije „društvo monoproduktora, osnovni iznos koji se na njega odnosi također treba prilagoditi, u

skladu s točkom 37. Smjernica, i prema istoj metodi radi pravičnosti, kako bi se uzelo u obzir njegovo sudjelovanje u povredi i ponovno uspostavila ravnoteža u pogledu kazni izrečenih različitim društvima nakon navedenih prilagodbi“. Međutim, obrazloženje prema kojem je iznos kazne izrečene društvu Hamelin u stvarnosti smanjen radi pravičnosti, a ne zbog njegova svojstva „monoproizvođača“ ne proizlazi iz uvodne izjave 92. pobijane odluke.

- 33 Komisija osporava argumente tužiteljâ i zahtijeva odbijanje tog tužbenog razloga.
- 34 Što se tiče izračuna iznosa kazni i osobito određivanja osnovnih iznosa u pobijanoj odluci, Komisija pojašnjava da u ovom slučaju postoje iznimne okolnosti koje proizlaze iz svojstva predmetnih društava kao „monoproizvođača“, osim društva Hamelin, kao što je to razmotreno u uvodnim izjavama 88. do 95. pobijane odluke. Prema Komisijinu mišljenju, s obzirom na to da je osnovni iznos prelazio granicu od 10 % ukupnog prihoda, postojao je „rizik da će se kazna izreći isključivo na temelju tog ukupnog prihoda i da neće odraziti ozbiljnost i trajanje povrede ni posebnosti slučaja“. Drugim riječima, u skladu s onime što je navedeno u uvodnoj izjavi 89. pobijane odluke, zbog obujma ukupnog prihoda, primjena koeficijenta ozbiljnosti i multiplikatora nije imala „nikakvu praktičnu korist za izračun kazne“. Komisija je bila obvezna uzeti u obzir činjenicu da u ovom slučaju uzimanje u obzir tih okolnosti nije moglo dovesti do smanjenja konačnog iznosa kazne. Stoga primjena olakotne okolnosti u korist društva Mayer-Kuvert zbog njegova manjeg sudjelovanja u povredi (vidjeti uvodnu izjavu 87. pobijane odluke) nije imala nikakav učinak na konačni iznos kazne jer je smanjenje bilo primijenjeno prije primjene granice od 10 %. U odgovoru na repliku Komisija pojašnjava da je prije prilagodbe osnovnih iznosa stopa prekoračenja bila 38,98 % za društvo Bong, 441,83 % za društvo GPV, 30,04 % za društvo Hamelin, 36,71 % za društvo Mayer-Kuvert i 97,13 % za tužitelje.
- 35 Komisija je stoga na svako društvo primijenila potrebno smanjenje kako bi osnovni iznos kazne bio manji od granice od 10 % ukupnog prometa u 2013. U tu svrhu osnovni iznos smanjen je proporcionalno omjeru „monoproizvodnje“ tih društava. Što se tiče društva Hamelin, Komisija je ocijenila da „iako nije riječ o društvu monoproizvođaču, osnovni iznos koji se na njega odnosi također treba prilagoditi, u skladu s točkom 37. Smjernica, i prema istoj metodi radi pravičnosti, kako bi se uzelo u obzir njegovo sudjelovanje u povredi i ponovno uspostavila ravnoteža u pogledu kazni izrečenih različitim društvima nakon navedenih prilagodbi“. Komisija nije primijenila smanjenje linearno, nego je, pritom poštujući granicu od 10 %, osigurala da je rezultirajuća kazna dovoljno odvrćajuća s obzirom na ozbiljnost i trajanje povrede. Prema metodi opisanoj u uvodnoj izjavi 91. pobijane odluke, ona je stoga primijenila sljedeća smanjenja osnovnih iznosa: [povjerljivo] % za društvo Bong, [povjerljivo] % za društvo GPV, [povjerljivo] % („pravičnost“) za društvo Hamelin, [povjerljivo] % za društvo Mayer-Kuvert i [povjerljivo] % za tužitelje.
- 36 Prema Komisijinu mišljenju, Opći sud treba se ograničiti na ispitivanje pitanja poštovanja obveze obrazlaganja jedino u odnosu na tužitelje, a ne u odnosu na druga predmetna društva koja nisu podnijela tužbu Općem sudu i za koje je obrazloženje pobijane odluke postalo konačno. Stoga se tužitelji u ovom slučaju ne mogu pozivati na navodnu nedovoljnost obrazloženja u pogledu smanjenja iznosa kazni izrečenih drugim društvima adresatima te odluke. U svakom slučaju to je obrazloženje dovoljno jer je tužiteljima omogućilo upoznavanje s razlozima prilagodbe iznosa kazne koja se na njih odnosi – razlozima koje su oni već prethodno poznavali kao podnositelji zahtjeva za to smanjenje – i omogućuje Općem sudu izvršavanje njegova sudskog nadzora.
- 37 Budući da je pobijana odluka donesena po okončanju postupka nagodbe u okviru kojeg su stranke tijekom bilateralnih rasprava bile obaviještene o svim relevantnim elementima, među kojima su navodne činjenice, njihova kvalifikacija, ozbiljnost i trajanje navodne povrede te pripisivanje odgovornosti i procjena raspona vjerojatnih iznosa kazni, njezino obrazloženje može biti puno sažetije nego ono u drugim odlukama donesenima na temelju članka 7. i 23. Uredbe br. 1/2003. Stoga su u ovom slučaju bilateralne rasprave između Komisije i tužiteljâ potonjima omogućile upoznavanje sa

svakim od tih elemenata i s metodom predviđenom za izračun iznosa kazni kako bi mogli dobrovoljno odlučiti podnijeti ili ne podnijeti prijedlog nagodbe. U tim okolnostima obrazloženje pobijane odluke bilo je posve dovoljno.

- 38 Naime, već tekst pobijane odluke detaljno objašnjava čimbenike o kojima se vodilo računa prilikom utvrđivanja ozbiljnosti i trajanja povrede te prilikom izračuna osnovnog iznosa kazne. Tako se u uvodnim izjavama 72. do 84. te odluke navodi metoda korištena za izračun tog osnovnog iznosa koju tužitelji ne dovode u pitanje. Taj tekst također navodi druge podatke, poput obujma prodaja predmetnih društava, koji su uzeti u obzir prilikom izračuna osnovnog iznosa kazni (vidjeti tablicu br. 1 u uvodnoj izjavi 75.), različite multiplikatore na temelju trajanja (vidjeti tablicu br. 2 u uvodnoj izjavi 81.) i različite osnovne iznose kazni, prije i nakon njihove prilagodbe (vidjeti tablice br. 3 i 4 u uvodnim izjavama 84. i 93.). Prema Komisijinu mišljenju, ispunjen je, dakle, zahtjev obrazlaganja koji se odnosi na elemente koji omogućuju utvrđivanje ozbiljnosti i trajanja povrede.
- 39 Nadalje, na sastanku od 24. listopada 2014. Komisija je tužiteljima dala detaljan opis metode izračuna iznosa kazne planirane u odnosu na njih, uključujući vrijednost prodaja korištenu za izračun osnovnog iznosa, trajanje njihova sudjelovanja u povredi, dodatan iznos radi odvrćajućeg učinka (multiplikator), nepostojanje otegotnih ili olakotnih okolnosti, smanjenja na temelju obavijesti o nagodbi i o suradnji te smanjenje na temelju točke 37. Smjernica. Tužitelji su u potpunosti razumjeli ta objašnjenja i u svojem prijedlogu nagodbe izričito prihvatili najveći iznos kazne koji im se mogao izreći u skladu s predloženim rasponom.
- 40 Što se tiče smanjenja osnovnog iznosa na temelju točke 37. Smjernica, Komisija tvrdi da pobijana odluka pravno dovoljno objašnjava u svojim uvodnim izjavama 88. do 92. razloge zbog kojih je ona smatrala potrebnom prilagodbu osnovnih iznosa. Posebnosti koje su dovele do prilagodbe u odnosu na tužitelje već su razmotrene na sastanku od 24. listopada 2014., tj. prije podnošenja njihova prijedloga nagodbe, slanja obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku i donošenja pobijane odluke. Na tom sastanku Komisija je objasnila da osnovni iznosi izračunani za sva društva prelaze granicu od 10 %, i to zbog kombinacije čimbenika, poput vrijednosti koju je predstavljao postotak obujma prodaja na koje se odnosila povreda, dugog trajanja zabranjenog sporazuma i omjera „monoproizvodnje“ društava (izračunanog kao omjer između obujma svih prodaja omotnica i ukupnog obujma prodaja predmetnih društava). Naposljetku, iako je točno da je na sastanku od 24. listopada 2014. postojala određena nejasnoća u pogledu utjecaja smanjenja utemeljenog na omjeru „monoproizvodnje“ na konačan iznos kazne, ta je nejasnoća riješena tijekom tog sastanka, nakon kojeg su tužitelji podnijeli navedeni prijedlog nagodbe.
- 41 Komisija dodaje da su sami tužitelji od nje zatražili, u dokumentu „non paper“ od 24. veljače 2014. (vidjeti točku 9. gore) smanjenje iznosa kazne na temelju točke 37. Smjernica. Tužitelji su objasnili da, s obzirom na „monoproizvođačko“ svojstvo njihove grupe, ograničenje trajanja povrede nema utjecaj na iznos kazne koji će im se izreći. Naime, s obzirom na činjenicu da je prodaja omotnica činila više od 90 % obujma njihovih ukupnih prodaja, primjena dodatnog iznosa od više od 10 % radi odvrćajućeg učinka već znači iznos kazne koji prelazi granicu od 10 % ukupnog prihoda predviđenu člankom 23. stavkom 2. Uredbe br. 1/2003. S obzirom na gore navedene elemente i, među ostalim, na analogno obrazloženje u uvodnoj izjavi 91. pobijane odluke, Komisija iz tog zaključuje da u ovom slučaju detaljnije obrazloženje nije bilo potrebno.
- 42 U pogledu točnih stopa smanjenja za svako predmetno društvo Komisija podsjeća na uvodne izjave 91. i 92. pobijane odluke, koje su jasno navele čimbenike o kojima je vodila računa prilikom određivanja tih stopa, zajedno s uvodnom izjavom 87. te odluke, u kojoj se navodi da je društvo Mayer-Kuvert imalo drukčiju ulogu i da je sudjelovalo u povredi u manjoj mjeri. Tablice br. 3 i 4, koje se nalaze u uvodnim izjavama 84. i 93. pobijane odluke, navode tako osnovne iznose za svako društvo, prije i nakon njihove prilagodbe, a jednostavan aritmetički izračun omogućuje dobivanje točnog iznosa prilagodbe primijenjene na svaku kaznu. Za tužitelje je stopa prilagodbe koja je primijenjena zbog njihova svojstva „monoproizvođača“, primjenu koje su oni sami zatražili, bila [povjerljivo] %. Nadalje,

sudska praksa nije smatrala potrebnim navođenje aritmetičkog izračuna ili preciziranje svih čimbenika koji su doveli do određivanja konkretnog iznosa kazne. U odgovoru na repliku, u pogledu smanjenja odobrenog društvu Hamelin „radi pravičnosti“, Komisija pojašnjava da je to smanjenje bilo opravdano potrebom uzimanja u obzir posebnih okolnosti slučaja, kako je to navedeno u uvodnoj izjavi 90. pobijane odluke.

Ocjena Općeg suda

- 43 Svojim prvim tužbenim razlogom tužitelj u biti ističu nedovoljno obrazloženje u uvodnim izjavama 88. do 92. pobijane odluke. Prema njihovu mišljenju one pravno nedovoljno navode razloge koji su naveli Komisiju da iznimno prilagodi, na temelju točke 37. Smjernica, osnovne iznose kazni izrečenih društvima o kojima je riječ i da na njih u tom kontekstu primijeni različite stope smanjenja, pri čemu, među ostalim, smanjenje za [povjerljivo] % za društvo Hamelin. Iz takvog pristupa usto navodno proizlazi i zlouporaba ovlasti. Konkretno, Komisija je prvi put tijekom postupka istaknula da društvo Hamelin nije društvo „monoproizvođač“ i da je prilagodba osnovnog iznosa koji se na njega odnosi, na temelju točke 37. Smjernica, opravdano, među ostalim, radi pravičnosti, što ne proizlazi iz uvodne izjave pobijane odluke.
- 44 Kao što je to priznato u ustaljenoj sudskoj praksi, obveza obrazlaganja propisana člankom 296. drugim stavkom UFEU-a predstavlja bitnu procesnu pretpostavku koju treba razlikovati od pitanja osnovanosti obrazloženja, koje se odnosi na materijalnu zakonitost spornog akta. U tom smislu, zahtijevano obrazloženje mora odgovarati prirodi akta o kojem je riječ i mora jasno i nedvosmisleno odražavati zaključke institucije koja je donijela akt kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo da se upoznaju s razlozima poduzimanja mjere, a nadležnom sudu omogućilo provođenje nadzora. Što se konkretno tiče obrazloženja pojedinačnih odluka, obveza obrazlaganja istih ima stoga za cilj, osim omogućavanja sudskog nadzora, također pružiti zainteresiranim osobama dovoljnu količinu informacija kako bi mogli ustanoviti je li odluka zahvaćena nedostatkom koji bi omogućio da joj se osporava valjanost (vidjeti presude od 29. rujna 2011., Elf Aquitaine/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, t. 146. do 148. i navedenu sudsku praksu; od 11. srpnja 2013., Ziegler/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, t. 114. i 115. i navedenu sudsku praksu, i od 5. prosinca 2013., Solvay/Komisija, C-455/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:796, t. 89. i 90. i navedenu sudsku praksu).
- 45 Nadalje, obvezu obrazlaganja treba ocjenjivati ovisno o okolnostima slučaja, osobito o sadržaju akta, naravi razloga na koje se u njemu poziva i o interesu koji bi adresati akta ili druge osobe na koje se akt izravno i osobno odnosi mogli imati za dobivanje objašnjenja. U obrazloženju nije potrebno podrobno navoditi sve činjenične i pravne okolnosti, s obzirom na to da se pitanje ispunjava li obrazloženje zahtjeve iz članka 296. UFEU-a mora ocjenjivati ne samo u odnosu na svoju formulaciju već i na svoj kontekst i na sva pravna pravila kojima se uređuje predmetno pravno područje (presude od 29. rujna 2011., Elf Aquitaine/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, t. 150.; od 11. srpnja 2013., Ziegler/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, t. 116., i od 5. prosinca 2013., Solvay/Komisija, C-455/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:796, t. 91.).
- 46 Sudska je praksa još pojasnila da obrazloženje stoga načelno mora biti priopćeno zainteresiranoj osobi u istom trenutku kad i odluka koja je na njegovu štetu. Nedostatak u obrazloženju ne može se otkloniti činjenicom da je zainteresirana osoba saznala za razloge odluke tijekom postupka pred sudovima Unije (presude od 29. rujna 2011., Elf Aquitaine/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, t. 149., i od 19. srpnja 2012., Alliance One International i Standard Commercial Tobacco/Komisija, C628/10 P i C-14/11 P, EU:C:2012:479, t. 74.).
- 47 Za razliku od onog što tvrdi Komisija, s obzirom na zahtjeve koji proizlaze iz članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, zajedno s člankom 263. UFEU-a, s jedne strane, i s člankom 261. UFEU-a i člankom 31. Uredbe br. 1/2003, s druge strane (vidjeti u tom smislu presudu od 8. prosinca 2011., Chalkor/Komisija, C-386/10 P, EU:C:2011:815, t. 52. do 67.), na koje je Komisija podsjetila u

točki 41. Obavijesti o nagodbi, ta se načela primjenjuju *mutatis mutandis* na Komisijinu obvezu, u smislu članka 296. drugog stavka UFEU-a, obrazlaganja odluke kojom se izriču kazne, a koju donosi po okončanju postupka nagodbe, u okviru kojeg se za predmetno društvo smatra da samo prihvaća najveći iznos predložene kazne. Naime, upravo s obzirom na gore navedene odredbe primarnog i sekundarnog prava Sud je istaknuo osobitu važnost Komisijine obveze obrazlaganja svojih odluka kojima se izriču kazne u području tržišnog natjecanja i, među ostalim, objašnjavanja odmjeravanja i procjene koje je obavila na temelju različitih elemenata uzetih u obzir radi određivanja iznosa kazni kao i obveze suda da po službenoj dužnosti provjeri postoji li takvo obrazloženje (vidjeti u tom smislu presudu od 8. prosinca 2011., Chalkor/Komisija, C-386/10 P, EU:C:2011:815, t. 61.).

- 48 Kad Komisija odluči odstupiti od opće metodologije navedene u Smjernicama, kojima se sama ograničila u izvršavanju svoje diskrecijske ovlasti u pogledu određivanja iznosa kazni, pozivajući se, kao u ovom slučaju, na točku 37. Smjernica, ti su zahtjevi obrazlaganja još stroži. U tom smislu valja podsjetiti na ustaljenu sudsku praksu koja je priznala da Smjernice daju pravilo ponašanja za praksu koju treba slijediti od koje Komisija u konkretnom slučaju ne može odstupiti, osim ako pruži razloge koji su sukladni, među ostalim, načelu jednakog postupanja (vidjeti u tom smislu presude od 30. svibnja 2013., Quinn Barlo i dr./Komisija, C-70/12 P, neobjavljena, EU:C:2013:351, t. 53., i od 11. srpnja 2013., Ziegler/vKomisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, t. 60. i navedenu sudsku praksu). To obrazloženje treba biti tim preciznije jer točka 37. Smjernica samo neodređeno spominje „pojednostosti danog slučaja“ i stoga Komisiji ostavlja široku marginu prosudbe za, kao u ovom slučaju, iznimnu prilagodbu osnovnih iznosa kazni za predmetna društva. Naime, u takvom slučaju Komisijino poštovanje jamstva dodijeljenih pravnim poretkom Unije u upravnim postupcima, među kojima je i obveza obrazlaganja, ima još veću temeljnu važnost (vidjeti u tom smislu presudu od 21. studenoga 1991., Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, t. 14.).
- 49 Iz toga slijedi da je u ovom slučaju Komisija bila dužna dovoljno jasno i precizno objasniti način na koji namjerava upotrijebiti svoju diskrecijsku ovlast, uključujući različite činjenične i pravne elemente koje je u tu svrhu uzela u obzir. Konkretno, s obzirom na njezinu obvezu poštovanja načela jednakog postupanja prilikom određivanja iznosa kazni, za koje tužitelji tvrde da ga je ona povrijedila na njihovu štetu (kao što to ističu drugim tužbenim razlogom), ta obveza obrazlaganja obuhvaća sve relevantne elemente potrebne za ocjenu jesu li predmetna društva, u odnosu na koja su osnovni iznosi njihovih kazni bili prilagođeni, bila u usporedivim situacijama ili ne, je li s tim situacijama postupano na jednak način ili ne te je li eventualno jednako ili nejednako postupanje s tim situacijama bilo objektivno opravdano (vidjeti presudu od 12. studenoga 2014., Guardian Industries i Guardian Europe/Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, t. 51. i 62. i navedenu sudsku praksu).

- 50 Kako bi se provjerilo je li Komisija poštovala svoju obvezu obrazlaganja pobijane odluke, valja podsjetiti na različite etape postupka izračuna koje je ona provela radi određivanja i prilagodbe, u skladu s točkom 37. Smjernica, osnovnih iznosa kazni izrečenih predmetnim društvima. Obrazloženje navedeno u tom smislu u pobijanoj odluci može se sažeti kako slijedi:

Trgo- vačko društvo	Vrijednost prodaja EUR u 2007.	Koeficijent ozbiljnosti povrede	Trajanje (godine)	Dodatan iznos	Osnovni iznos EUR	Prila- godba/ smanjenje	Prilago- đeni osnovni iznos
Bong	140 000 000	15 %	4,5	15 %	115 500 000	[povjerl- jivo] %	[povjerl- jivo]
[...] GPV	125 086 629	15 %	4,5	15 %	103 196 000	[povjerl- jivo] %	[povjerl- jivo]
Hamelin	185 521 000	15 %	4,416	15 %	150 717 000	[povjerl- jivo] %	[povjerl- jivo]
Mayer-K- uvert	70 023 181	15 %	4,5	15 %	57 769 000	[povjerl- jivo] %	[povjerl- jivo]
Printeos [...]	143 316 000	15 %	4,5	15 %	118 235 000	[povjerl- jivo] %	[povjerl- jivo]

- 51 Nadalje, valja podsjetiti na to da je, s jedne strane, Komisija u uvodnim izjavama 88. i 92. u biti istaknula da je većina predmetnih društava svoje prodaje obavila na jednom jedinom tržištu, tako da su u praksi sve kazne mogle dosegnuti granicu od 10 % ukupnog prihoda predviđenu člankom 23. stavkom 2. Uredbe br. 1/2003, da je primjena te granice više pravilo nego iznimka i da svako razlikovanje ovisno o ozbiljnosti povrede ili o olakotnim okolnostima više ne može utjecati na iznos kazni (vidjeti u tom smislu presudu od 16. lipnja 2011., Putters International/Komisija, T-211/08, EU:T:2011:289, t. 75.). S druge strane, u uvodnim izjavama 90. do 92. pobijane odluke Komisija je obrazložila primjenu točke 37. Smjernica i prilagodbu osnovnih iznosa u korist „svih stranaka“ upućujući, među ostalim, na „vrijednosti prodaja kartelnog proizvoda u ukupnom prihodu kao i [na] razlike među strankama ovisno o njihovu osobnom sudjelovanju u povredi“ te na činjenicu da „su sve stranke bile uključene, u različitoj, ali znatnoj mjeri, u prodaji [...] omotnica“. Komisija je stoga predložila, s obzirom na posebne okolnosti tog slučaja i na činjenicu „da su sve stranke bile uključene, u različitoj, ali znatnoj mjeri, u prodaji standardnih kataloških omotnica i posebnih ispisanih omotnica, [...] smanjenje od [povjerljivo] % [iznosa] za kaznu koju treba izreći za povredu društva GPV, [povjerljivo] % za [tužitelje], [povjerljivo] % za društva Bong i Mayer-Kuvert te [povjerljivo] % za društvo Hamelin“.
- 52 Međutim, kao prvo, kao što to tvrde tužitelji, valja utvrditi da u pobijanoj odluci i, među ostalim, u uvodnoj izjavi 92. Komisija ne navodi razloge zbog kojih je primijenila te različite stope smanjenja na predmetna društva. Konkretno, razlike u navedenim stopama smanjenja ne mogu se objasniti samo razlogom da je Komisija željela smanjiti sve osnovne iznose, već u tom međustadiju izračuna kazni, na postotak ispod granice od 10 % ukupnog prihoda, u smislu članka 23. stavka 2. Uredbe br. 1/2003, svakog od tih društava, u skladu s duhom točke 75. presude od 16. lipnja 2011., Putters International/Komisija (T-211/08, EU:T:2011:289). Naime, kao što to pravilno ističu tužitelji u okviru drugog tužbenog razloga, ti prilagođeni osnovni iznosi predstavljaju očito različita odstupanja, u smislu postotka, u odnosu na navedenu granicu od 10 %, tj., među ostalim, 4,5 i 4,7 % u slučaju društava Hamelin i Bong te 9,7 % u slučaju tužiteljâ.
- 53 Komisija se ne može utemeljeno pozivati ni na to da su tužitelji pravno bili dovoljno obaviješteni o njezinu planiranom pristupu tijekom upravnog postupka ili da su poznavali njegov kontekst, što je tvrdnja za koju nema nikakvog temelja u spisu. Kao odgovor na usmeno pitanje Općeg suda o tom aspektu na raspravi Komisija je priznala sažetu i šturu narav obrazloženja pobijane odluke u tom pogledu i uglavnom se ograničila na isticanje da je u okviru postupka nagodbe njezina obveza bila

manja jer su stranke bile upoznate sa spisom, uključujući elemente koje je Komisija namjeravala uzeti u obzir, i slobodno su se uključile u bilateralne rasprave u svrhu sklapanja takve nagodbe. Nadalje, što se tiče primjene različitih stopa smanjenja navedenih u uvodnoj izjavi 92. pobijane odluke, Opći sud podsjetio je stranke na svoju obvezu ispitivanja, prema potrebi, po službenoj dužnosti je li obrazloženje dovoljno, u smislu članka 296. drugog stavka UFEU-a, što je zabilježeno u zapisniku s rasprave.

- 54 Kao drugo, uvodna izjava 92. pobijane odluke očito propušta precizirati ono što je Komisija objasnila, zakašnjelo i nedovoljno za otklanjanje eventualne nedovoljnosti ili nedostatka obrazloženja (vidjeti sudsku praksu navedenu u točki 46. gore) tek tijekom sudskog postupka dodatnim bitnim obrazloženjem, tj. da društvo Hamelin za razliku od drugih predmetnih društava nije obavljalo gospodarsku djelatnost „monoproizvođača“, ali da se prilagodba osnovnog iznosa koji se na nj odnosio ipak opravdavala pravičnošću i ponovnom uspostavom ravnoteže između različitih kazni (vidjeti točke 34. i 35. gore). Stoga, s obzirom na ta dodatna objašnjenja, za razliku od dojma koji bi mogla dati uvodna izjava 91. pobijane odluke, odlučujući element ocjene koji je Komisija uzela u obzir radi prilagodbe osnovnih iznosa nije bila činjenica da su postojale „razlike među strankama ovisno o njihovu osobnom sudjelovanju u povredi“, koje je u slučaju društva Hamelin bilo samo malo manje s trajanjem sudjelovanja u povredi od 4,416 godina u usporedbi s 4,5 godina u slučaju ostalih predmetnih društava. Nadalje, za razliku od onoga što se čini da su razumjeli tužitelji, ta se uvodna izjava također ne može odnositi samo na manje sudjelovanje društva Mayer-Kuvert u povredi jer je ono već dovelo do smanjenja za 10 % na ime olakotne okolnosti u smislu točke 29. Smjernica (uvodne izjave 85. i 87. pobijane odluke), tj. prije spornih prilagodbi osnovnih iznosa navedenih u uvodnoj izjavi 88. i dalje pobijane odluke.
- 55 Iz toga slijedi da na temelju tog obrazloženja pobijane odluke niti tužitelji mogu učinkovito osporavati osnovanost Komisijina pristupa s obzirom na načelo jednakog postupanja niti Opći sud može u potpunosti izvršavati svoj nadzor zakonitosti u pogledu poštovanja tog načela (vidjeti drugi tužbeni razlog). Preciznije, s obzirom na uvodne izjave 91. i 92. pobijane odluke nije moguće razumjeti i ocijeniti jesu li se društvo Hamelin i ostala predmetna društva nalazila u usporedivim ili različitim situacijama te je li Komisija s njima postupala jednako ili različito. Stoga, na temelju toga, tim je manje moguće provjeriti je li eventualno jednako postupanje s različitim situacijama predmetnih društava, na temelju točke 37. Smjernica, u biti obrazloženo „monoproizvođačkom“ naravi njihove poslovne djelatnosti i dijelom razlozima pravičnosti, ili eventualno različito postupanje s usporedivim situacijama, osobito primjena različitih stopa smanjenja, bilo objektivno opravdano. Naprotiv, šturo obrazloženje navedeno u uvodnoj izjavi 92. pobijane odluke bilo je takvo da je stvorilo pogrešnu sliku prema kojoj je glavni razlog za horizontalnu prilagodbu osnovnih iznosa predmetnih društava bio činjenica da su se ona sva nalazila u barem usporedivim situacijama, povezanim s „monoproizvođačkom“ naravi njihove poslovne djelatnosti. Međutim, to nije bio slučaj s društvom Hamelin, kao što je to Komisija priznala tijekom sudskog postupka.
- 56 S obzirom na to da je točka 84. obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku sadržavala još neodređenije informacije u pogledu planirane metode za prilagodbu osnovnih iznosa i njezina opravdanja, Komisija ne može ni osnovano tvrditi da su tužitelji u tom smislu primili dovoljno informacija tijekom upravnog postupka ili da su dovoljno poznavali relevantan kontekst. U svakom slučaju, nijedan drugi element iz spisa ne može dokazati da je to ipak bio slučaj i Komisija ne može potkrijepiti činjenicu da je te elemente priopćila tužiteljima, među ostalim, na sastanku od 24. listopada 2014.
- 57 Stoga, s obzirom na sve prethodno navedeno, valja zaključiti da pobijana odluka sadržava nedovoljno obrazloženje i da valja prihvatiti prvi tužbeni razlog u dijelu u kojem se temelji na povredi obveze obrazlaganja u smislu članka 296. drugog stavka UFEU-a.

- 58 Posljedično, valja poništiti članak 2. stavak 1. točku (e) pobijane odluke bez potrebe za odlučivanjem o prigovoru koji se temelji na zlouporabi ovlasti te o drugom i trećem tužbenom razlogu kao ni o dopuštenosti potonjega. Usto nije potrebno odlučiti ni o drugom dijelu tužbenog zahtjeva, koji je postavljen podredno.

Troškovi

- 59 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da Komisija nije uspjela u postupku, treba joj se naložiti snošenje troškova postupka sukladno zahtjevu tužiteljâ.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (četvrto prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1) **Poništava se članak 2. stavak 1. točka (e) Odluke Komisije C(2014) 9295 *final* od 10. prosinca 2014. o postupku primjene članka [101. UFEU-a] i članka 53. Sporazuma o EGP-u (AT.39780 – Omotnice).**
- 2) **Nalaže se Europskoj komisiji snošenje troškova.**

Prek

Labucka

Szwarcz

Tomljenović

Kreuschitz

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 13. prosinca 2016.

Potpisi